

Suvestinė redakcija nuo 2002-12-31 iki 2004-01-06

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [51-1392](#); Žin. 2004, Nr. [98-3626](#), i. k. 0981010ISTAVIII-730

Nauja redakcija nuo 2002-12-31:

Nr. [IX-1282](#), 2002-12-10, Žin. 2002, Nr. 127-5748 (2002-12-31), i. k. 1021010ISTA0IX-1282

LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMAS

1998 m. gegužės 14 d. Nr. VIII-730
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šiuo Įstatymu įgyvendinami Konstitucijos 123 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyto savivaldybių veiklos administracinės priežiūros instituto tikslai – suteikti Vyriausybei teisę per savo skiriamus atstovus prižiūrėti savivaldybių veiklą, nustatyti savivaldybių administracinės priežiūros sritį, šią priežiūrą atliekančių pareigūnų įgaliojimus ir jų įgyvendinimo tvarką.

2 straipsnis. Savivaldybių administracinės priežiūros įgyvendinimas

1. Savivaldybių administracinę priežiūrą atlieka, tai yra prižiūri, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, Vyriausybės skiriami Vyriausybės atstovai.
2. Vyriausybė apskrityje skiria vieną Vyriausybės atstavą.

3 straipsnis. Vyriausybės atstovo statusas

1. Vyriausybės atstovas yra valstybės tarnautojas – įstaigos vadovas, į pareigas skiriamas ketveriems metams ir iš jų atleidžiamas Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Vyriausybės atstovo teisinę padėtį, be šio Įstatymo, nustato ir Valstybės tarnybos įstatymas.
2. Vyriausybės atstovas yra pavaldus Vyriausybei ir atskaitingas Ministrui Pirmininkui.
3. Vyriausybės atstovu gali būti skiriamas asmuo, turintis aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą ir ne mažesnę kaip penkerių metų darbo viešojo administravimo srityje patirtį arba aukštąjį universitetinį viešojo administravimo išsilavinimą ir ne mažesnę kaip trejų metų darbo viešojo administravimo srityje patirtį.
4. Vyriausybės atstovas negali dalyvauti politinių partijų ir politinių organizacijų veikloje.

4 straipsnis. Vyriausybės atstovo įgaliojimai

1. Vyriausybės atstovas gali:
  - 1) prižiūrėdamas, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, tikrinti savivaldybės tarybos, savivaldybės valdybos, savivaldybės mero, savivaldybės kontrolieriaus, taip pat kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų, tiesiogiai įgyvendinančių vykdomąsias funkcijas, priimtų teisės aktų teisėtumą;
  - 2) atlikdamas savivaldybių administracinę priežiūrą, paduoti administraciniam teismui pareiškimus dėl savivaldybės institucijų ir savivaldybės pareigūnų teisės aktų, neatitinkančių Konstitucijos ir įstatymų, dėl įstatymų ir Vyriausybės sprendimų ar kitų teisės aktų (kuriais įgyvendinamos valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos) nevykdymo, dėl savivaldybės viešojo administravimo subjektų aktų ir veiksmų (neveikimo), pažeidžiančių viešąjį interesą ar gyventojų ir organizacijų teises, teisėtumo.
2. Nustatęs, kad savivaldybės teisės akto, neatitinkančio Konstitucijos ir įstatymų, pagrindu yra sudarytas sandoris, jeigu sandoris patvirtintas Konstitucijos ir įstatymų

neatitinkančiu teisės aktu, taip pat kai yra kitų įstatymų numatytų sandorių negaliojimo pagrindų, Vyriausybės atstovas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka turi bendrosios kompetencijos teismui pareikšti ieškinį dėl šio sandorio pripažinimo negaliojančiu.

5 straipsnis. Įgaliojimų įgyvendinimo tvarka

1. Nustatęs, kad savivaldybės viešojo administravimo subjekto priimtas teisės aktas neatitinka Konstitucijos ir įstatymų, arba kad savivaldybės vykdomosios institucijos neįgyvendina įstatymų, nevykdo Vyriausybės sprendimų ar kitų teisės aktų (kuriais įgyvendinamos valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos), Vyriausybės atstovas savo įgaliojimus įgyvendina vienu iš šių būdų:

1) motyvuotu teikimu pasiūlo savivaldybės merui pateikti atitinkamai savivaldybės institucijai svarstyti teisės akto sustabdymo ir jo pakeitimo ar panaikinimo klausimą. Savivaldybės institucija privalo apsvarstyti Vyriausybės atstovo teikimą ir apie priimtą sprendimą jam raštu pranešti per dešimt dienų;

2) savivaldybės viešojo administravimo subjektui pateikia rašytinį reikalavimą neatidėliojant įgyvendinti įstatymą, vykdyti Vyriausybės sprendimą nustatydamas laiką, per kurį šis subjektas turi pranešti apie reikalavimo įvykdymą.

2. Įgyvendindamas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytus įgaliojimus, Vyriausybės atstovas gali kreiptis į teismą dėl teisės aktų sustabdymo.

3. Jeigu savivaldybės viešojo administravimo subjektas ir Vyriausybės atstovui pareikalavus neįgyvendina įstatymų ar nevykdo Vyriausybės sprendimų, jeigu per nustatytą terminą nepanaikina ginčijamų norminių teisės aktų arba priima naujus Konstitucijos ar įstatymų neatitinkančius norminius teisės aktus, jeigu individualus teisės aktas pažeidžia viešąjį interesą arba viešojo administravimo subjektų teisės aktais ar veiksmais pažeidžiamos gyventojų ar organizacijų teisės, Vyriausybės atstovas tokius teisės aktus ar veiksmus (neveikimą) skundžia Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

4. Fizinį ir juridinių asmenų skundų, nagrinėtinų administracinių bylų teisenos tvarka, Vyriausybės atstovas nenagrinėja.

6 straipsnis. Vyriausybės atstovo teisės

1. Vyriausybės atstovas turi teisę:

1) gauti iš savivaldybės administracijos savivaldybės tarybai, savivaldybės valdybai ar savivaldybės merui priimti pateiktus teisės aktų projektus bei jų aiškinamuosius raštus. Šiuos dokumentus savivaldybės administracija privalo pateikti Vyriausybės atstovui tokia pat tvarka, kaip pagal savivaldybės tarybos veiklos reglamentą savivaldybės tarybos nariams pateikiami savivaldybės tarybos sprendimų projektai;

2) susipažinti su savivaldybės administracijos padaliniuose priimtais viešojo administravimo srities teisės aktais;

3) reikalauti iš savivaldybės administracijos savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų kopijų, taip pat savivaldybės tarybos ar valdybos posėdžių, kuriuose buvo priimti šių institucijų teisės aktai, protokolų kopijų. Šis reikalavimas turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo jo gavimo;

4) išnykus aplinkybėms, kurios buvo pagrindas teikti pasiūlymą sustabdyti teisės akto vykdymą, kad jis būtų pakeistas ar panaikintas, arba reikalauti, kad būtų neatidėliojant įgyvendinamas įstatymas ar vykdomas Vyriausybės sprendimas, motyvuotu potvarkiu tokį pasiūlymą ar reikalavimą atšaukti, jei jie dar neįvykdyti;

5) nustatyti kitą Vyriausybės atstovo nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės tarybos, valdybos, mero ar kito savivaldybės viešojo administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti;

6) dalyvauti savivaldybės tarybos bei savivaldybės valdybos posėdžiuose ir, kai yra pagrindas, pranešti savivaldybės tarybos nariams, kad svarstomi projektai neatitinka Konstitucijos ar įstatymų;

7) dalyvauti Vyriausybės posėdžiuose Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka, taip pat valstybės institucijų organizuojamuose renginiuose, kai svarstomi savivaldybių veiklos klausimai;

8) kreiptis į valstybės valdymo institucijas pagal jų kompetenciją su prašymu paaiškinti Vyriausybės nutarimų taikymo tvarką, jeigu tai tiesiogiai susiję su savivaldybių veikla, jų santykiais su valstybės valdymo institucijomis bei Vyriausybės atstovo veikla.

2. Įgyvendinti šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas teises, taip pat teisę gauti iš savivaldybės administracijos šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytus dokumentus Vyriausybės atstovas gali įgalioti savo tarnybos valstybės tarnautoją.

7 straipsnis. Pavedimai Vyriausybės atstovui

Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas gali pavesti Vyriausybės atstovui ištirti, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus. Nurodymus organizacinės veiklos klausimais Vyriausybės atstovui gali duoti Ministras Pirmininkas arba Vyriausybės įgaliotas ministras.

8 straipsnis. Informacijos teikimas

Vyriausybės atstovas kiekvieną pusmetį Vyriausybės įgalioto ministro patvirtinta tvarka pateikia informaciją apie savo veiklą Vyriausybei, apskrities viršininkui, prižiūrimoms savivaldybėms.

9 straipsnis. Vyriausybės atstovų veiklos koordinavimas ir priežiūra

Kaip Vyriausybės atstovai vykdo savo įgaliojimus, prižiūri ir Vyriausybės atstovų veiklą koordinuoja Vyriausybė arba jos įgaliotas ministras.

10 straipsnis. Vyriausybės atstovo pavadavimas

Kai Vyriausybės atstovas atostogauja ar jo laikinai nėra dėl kitų priežasčių (ligos, komandiruotės ir pan.), jį pavaduoja kitas Vyriausybės atstovas pagal Vyriausybės įgalioto ministro patvirtintą grafiką.

11 straipsnis. Vyriausybės atstovo tarnyba

Vyriausybės atstovo tarnybą steigia ir valstybės tarnautojų pareigybių skaičių nustato Vyriausybė. Vyriausybės atstovo tarnyba išlaikoma iš valstybės biudžeto. Jos uždavinys – padėti Vyriausybės atstovui įgyvendinti įgaliojimus ir teises. Vyriausybės atstovo tarnybos veiklos nuostatus tvirtina Vyriausybės įgaliotas ministras.

12 straipsnis. Vyriausybės atstovo atsakomybė

Vyriausybės atstovas už tarnybinius nusižengimus ir žalą, padarytą neteisėtais savo sprendimais ar veiksmais (neveikimu), atsako Valstybės tarnybos ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-126](#), 2000-12-21, Žin., 2000, Nr. 113-3616 (2000-12-30), i. k. 1001010ISTA00IX-126

Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1282](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 127-5748 (2002-12-31), i. k. 1021010ISTA0IX-1282

Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymas